

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18

<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

Sprejeta na 12. redni seji, dne 27.11.2007

ANALIZA POLOŽAJA INVALIDOV V MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADEC

Pripravila:

Komisija za pripravo analize o položaju invalidov v
Mestni občini Slovenj Gradec
in pripravo konkretnega akcijskega načrta

Slovenj Gradec, dne 15.11.2007

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

1. UVOD:

Da bi izboljšali način in kakovost življenja invalidov, je Generalna skupščina Združenih narodov na svoji 48. seji, dne 20. decembra 1993. sprejela dvaindvajset standardnih pravil za izenačevanje možnosti invalidov (Rezolucija 48/96). Izenačevanje možnosti pomeni, da država oziroma izvajalec varstva invalidov ustvari vse potrebne pogoje, da bi invalidi ustrezno izkoristili in razvili svoje preostale sposobnosti, poleg tega pa je takšna oblika skrbi za invalide za vsako družbo najbolj humana, pa tudi ekonomsko ugodna.

Tudi Vlada Republike Slovenije je 7. decembra 2005 sprejela Nacionalne usmeritve za izboljšanje grajenega okolja, informacij in komunikacij za invalide (Strategija Dostopna Slovenija). Pri tem se je opirala na Standardna pravila Združenih narodov, njen namen pa je bil zagotoviti invalidom, da lahko kot člani družbe uveljavljajo enake pravice in izpolnjujejo enake obveznosti kot drugi neinvalidni ljudje.

V zahodnem svetu se na področju obravnavanja različnih vrst poškodovanosti in oviranosti sedaj že kar nekaj časa uporablja koncept hendikepa, v pričujoči analizi pa bomo kljub negativnemu prizvoku, ki ga prinaša beseda invalid (v različnih evropskih jezikih beseda invalid namreč pomeni bolehnega, bolnega, neboljnjega in za delo nesposobnega človeka), uporabljali prav ta termin. Gre za to, da je beseda invalid tako v stroki kakor tudi med ostalimi ljudmi danes že tako močno ukoreninjena, da si z njo z lahko predstavljamo celotno populacijo ljudi, ki jo tudi zajema: gibalno ovirane, senzorno ovirane, dolgotrajno bolne, osebe z motnjo v duševnem razvoju, gluhe in naglušne, slepe in slabovidne, delovne invalide ipd.

Dostopnost do storitev javnega in zasebnega sektorja ter do fizičnega okolja je temeljna pravica invalidov in prav zaradi tega je poskušala država s tem projektom ustvariti okolje, ki bo prijazno za življenje in delo vseh ljudi, ter vsem skupinam ljudi omogočiti izenačene pogoje bivanja in sodelovanja v različnih procesih, tako na področju izobraževanja, kulture, rekreacije kot tudi obveščanja in odločanja.

Človekove pravice in dolžnosti so na začetku 21. stoletja namreč ena bistvenih prvin pravne države, saj zagotavljajo varstvo temeljnih vrednot, ki jih priznava moderno pravo. Upoštevajoč načela, na katerih temeljijo človekove pravice, naj bi bilo torej splošno sprejeto, da mora država zagotavljati invalidom pravno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Pri tem imajo občine kot manjše družbene skupnosti pomembno vlogo. Invalidi so člani družbe in imajo pravico ostati v svojem lokalnem okolju, pri čemer morajo dobiti vso podporo, ki jo potrebujejo znotraj rednih struktur šolstva, zdravstva, zaposlovanja, socialnih in drugih služb.

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

Na to opozarja tudi Madridska deklaracija, opira pa se na določilo prvega člena Splošne deklaracije človekovih pravic, ki pravi, da se vsi ljudje rodijo svobodni in imajo enako dostojanstvo in enake pravice (Official Journal of the European Communities, št. 241, str. 89, z dne 7.10.2002).

Z vidika človekovih pravic invalidov je torej potrebno nameniti pozornost predvsem načelu pravice do enakih možnosti in načelu prepovedi diskriminacije zaradi invalidnosti. Izraz izenačevanje možnosti tako pomeni proces, prek katerega različne sisteme družbe in okolja (javne službe, razne aktivnosti, informacije ipd.) napravimo dostopne vsem, tudi invalidom. Z dosegom enakih pravic pa morajo invalidi dobiti tudi enake obveznosti, pri čemer je potrebno invalidom zagotoviti pomoč pri prevzemanju polne odgovornosti, ki jo kot enakopravni člani družbe imajo.

Dostopnost grajenega okolja in informacij oziroma komunikacij omogoča najprej integracijo invalidov – in tudi drugih funkcionalno oviranih ljudi, kot so na primer starejši, bolniki, pritlikavci, nosečnice ipd. – v družinsko, delovno in širše družbeno okolje. Dostopnost pa ni primerna samo z vidika socialnega vključevanja, temveč je tudi predpogoj za uveljavljanje političnih in državljanskih pravic. Brez funkcionalno grajenega dostopnega okolja in dostopa do informacij, je težko ali morda celo nemogoče uresničevati politične pravice, npr. volilno pravico in pravico do sodelovanja pri upravljanju javnih zadev.

Tega se dobro zavedamo tudi v naši občini. Lokalne skupnosti namreč v skladu z določili Standardnih pravil Združenih narodov, Agende 22 in Strategije Dostopna Slovenija sodelujejo v tem procesu tako, da so kompleksno seznanjene z invalidsko problematiko na svojem področju. Prav zaradi tega se nam zdi prav, da smo znotraj lokalne skupnosti seznanjeni s tem, kakšne so specifične težave in ovire invalidov, pa tudi možnosti, kako jih odstraniti oziroma odpraviti. S pristopom k izvedbi projekta »Občina po meri invalidov« bomo tako v prihodnje poskušali zajeti celotno podobo stanja, da bi lahko napravili načrt dela, ki bi v bodoče zagotavljal še kvalitetnejše izenačevanje možnosti invalidov v našem lokalnem okolju. Potrebno je poudariti, da gre tukaj za projekt, ki ga razvija Zveza delovnih invalidov Slovenije, sama podelite listine pa ne pomeni priznanja za naše preteklo delo, temveč vzpodbudo, hkrati s tem pa tudi obvezo, da se bo na področju lokalne skupnosti v prihodnje v skladu s to analizo ter sprejetim akcijskim načrtom začela intenzivna konkretizacija uresničevanja zastavljenih nalog.

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

2. ANALIZA POLOŽAJA INVALIDOV V MESTNI OBČINI SLOVENJ GRADEC:

V Slovenj Gradcu deluje 20 (dvajset) društev, od tega jih ima 9 (devet) sedež v Mestni občini Slovenj Gradec. Vsa omenjena društva sodelujejo tako na občinskem kot tudi medobčinskem nivoju.

	IME DRUŠTVA	SEDEŽ DRUŠTVA
1.	Društvo invalidov Slovenj Gradec	Celjska cesta 11, 2380 Slovenj Gradec
2.	Društvo vojnih invalidov za Koroško Slovenj Gradec	Cankarjeva ulica 21, 2380 Slovenj Gradec
3.	Koroško društvo za cerebralno paralizo Slovenj Gradec	Troblje 1/b, 2380 Slovenj Gradec
4.	Sožitje – Društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Slovenj Gradec	Šercerjeva ulica 11, 2380 Slovenj Gradec
5.	Društvo paraplegikov Koroške	Ronkova 6, 2380 Slovenj Gradec
6.	Invalidsko društvo stomistov »Ilco« za Koroško regijo	Gospodsvetska cesta 3, 2380 Slovenj Gradec
7.	Društvo diabetikov Slovenj Gradec	Gospodsvetska ulica 3, 2380 Slovenj Gradec
8.	Društvo ledvičnih bolnikov Slovenj Gradec	Gospodsvetska ulica 1, 2380 Slovenj Gradec
9.	Slovensko društvo za celiakijo, Podružnica Slovenj Gradec	Gospodsvetska ulica 3, 2380 Slovenj Gradec
10.	Društvo distrofikov	Linhartova 1, 1001 Ljubljana
11.	OZARA Slovenija, nacionalno združenje za kakovost življenja	Ljubljanska 9, 2000 Maribor
12.	Koroško društvo za osteoporozo	Prežihova ulica 24, 2390 Ravne na Koroškem
13.	Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih	Gospejna ulica 1, 2000 Maribor
14.	Društvo psoriatikov Slovenije, podružnica za Koroško	Engelsova 6, 2000 Maribor
15.	Koroško društvo za boj proti raku	Ob Suhi 11, 2390 Ravne na Koroškem
16.	Slovensko društvo Transplant	Hrvatski trg 2, 1000 Ljubljana
17.	Združenje multiple skleroze Slovenije, Koroško-Velenjska podružnica	Maroltova 14, 1000 Ljubljana

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

18.	Ustanova mali vitez, fundacija za pomoč mladim, ozdravljenim od raka	Zornikova 3, 1000 Ljubljana
19.	Društvo gluhih in naglušnih Koroške	Trg 4. julija 24, 2370 Dravograd
20.	Bravo, društvo za pomoč otrokom in mladostnikom s specifičnimi učnimi težavami	Šercerjeva ulica 11, 2380 Slovenj Gradec

21. septembra 2007 smo skupaj z Društvom invalidov Slovenj Gradec organizirali okroglo mizo na temo »Neodvisno življenje invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec«, ki nam je tvorno pomagala pri izdelavi omenjene analize. Hkrati s tem pa moramo poudariti, da v Mestni občini Slovenj Gradec na predlog župana deluje tudi posebna delovna skupina, ki jo sestavljajo predstavniki Društva invalidov Slovenj Gradec, Društva paraplegikov Koroške, Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Maribor, Društva gluhih in naglušnih Koroške, Zdravstvenega doma Slovenj Gradec, Zavoda RS za zaposlovanje, Tretje osnovne šole Slovenj Gradec, Centra za socialno delo Slovenj Gradec, JC NTU Slovenj Gradec ter Mestne občine Slovenj Gradec in za katero velja, da se ukvarja s specifičnimi problemi, ki tarejo invalide v naši lokalni skupnosti. Tudi izsledke te komisije bomo vključili v to analizo.

2.1. Osveščanje in informiranje:

Ko govorimo o invalidih, se moramo zavedati, da imamo opraviti s skupino ljudi, ki je tako ali drugače na robu in marginalizirana. Gre namreč za ljudi, ki so imeli – zgodovinsko gledano – relativno malo, če že ne najmanj možnosti in priložnosti, da povedo svoje zgodbe in da razvijejo svoj pogled nase. Kajti imeti pravico do svoje zgodbe pomeni imeti pravico do razširjanja svoje vednosti in svoje resnice.

V zvezi s tem je potrebno sprejeti določene ukrepe, z namenom, da bi povečali osveščenost družbe do invalidov, njihovih pravic, potreb, potencialih in o njihovem lastnem prispevku. Gre za to, da je osveščanje namenjeno tako širši populaciji kakor tudi invalidom samim.

Pri sami analizi stanja ugotavljamo, da je bilo na tem področju v naši občini pravzaprav narejenega zelo malo, zato bomo v prihodnje poskušali bolj vestno zasledovati tisti cilj, ki govori o temu, da je potrebno obravnavati invalide kot polnopravne državljane in jih kot take vključevati v vsa dogajanja v občini, v skladu s tem pa zagotoviti vse pogoje za vključevanje invalidov v procese odločanja na občinski ravni, in sicer na tistih področjih, ki so za invalide pomembna:

- gradiva v zvezi z odločanjem na lokalni ravni (npr. volitve, akti, ki zadevajo invalidsko varstvo ipd.) je v skladu s tem programom potrebno pripraviti tako, da bodo razumljiva in dostopna vsem invalidom;
- občinski organi, invalidske organizacije in druge institucije, ki se ukvarjajo z invalidi in jih tudi kakorkoli drugače obravnavajo, bodo morali kot stalno nalogo v svoj program

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

- delovanja vključiti tudi sprotno obveščanje javnosti o vprašanih, ki zadevajo invalide;
- Mestna občina Slovenj Gradec bo omogočala brezplačno objavljane prispevkov z invalidsko tematiko na lokalni kabelski televiziji, svoji oglasni deski ter v občinskem glasilu, ki izide enkrat letno in ga brezplačno prejme na dom tudi vsako gospodinjstvo v občini;
  - Mestna občina Slovenj Gradec bo omogočila vsem invalidskim organizacijam, ki delujejo na področju občine, da bodo na spletni strani občine pripravili celovito informacijo o svojem delovanju (po področjih, s splošnimi informacijami o pravicah invalidov, možnostih in načinu uveljavljanja le-teh ipd.);
  - Mestna občina Slovenj Gradec bo podpirala pomembnejše akcije na občinski ravni, ki imajo za cilj osveščanje občanov o položaju invalidov v družbi;
  - občinski vzgojno izobraževalni zavodi (vrtec, osnovne šole) bodo v svoje programe vključevali tudi sporočila o razumevanju in sprejemanju pravic invalidov in razvijali pozitivne odnose do invalidnosti in s tem do drugačnosti.

2.2. Skrb za zdravje:

Skrb za zdravje pomeni možnost za zgodnje odkrivanje, preprečevanje in zdravljenje okvar, kar zagotavljamo z po eni strani z dostopnostjo v zdravstvene objekte, po drugi strani pa z zagotovitvijo zadostnega števila usposobljenega medicinskega osebja.

Zdravstveni dom Slovenj Gradec in Splošna bolnica Slovenj Gradec imata v svojem programu dela zagotovljeno ustrezno število ambulant splošnega zdravstva, pa tudi ostalih specialističnih ambulant. Velik problem Zdravstvenega doma Slovenj Gradec je sicer odhajanje splošnih zdravnikov iz tega okolja, vendar se občina s svojo politiko primarnega zdravstvenega varstva trudi, da bi jih kar najbolj motivirala za to, da ostanejo v Slovenj Gradcu. Drugi problem pa predstavljajo dolge čakalne dobe, ki jih bo potrebno v prihodnosti skrajšati tako, da bodo občani, med katere spadajo tudi invalidi, dobili pomoč takrat, ko jo bodo resnično potrebovali in ne šele takrat, ko bodo glede na čakalno dobo dejansko prišli na vrsto.

Koroške lekarne imajo v občini dve enoti, za kateri velja, da sta obe dostopni tudi invalidom in starejšim ljudem.

Poleg tega pa so tukaj tudi posamezna društva invalidov, ki s svojimi programi za ohranjanje zdravja preprečujejo, zmanjšujejo in odpravljajo posledice bolezni, okvar in invalidnosti.

2.3. Rehabilitacijski programi:

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

V občini menimo, da je potrebno vsem invalidom zagotoviti ustrezno rehabilitacijo z namenom, da bi le-ti dosegli oziroma ohranjali optimalno stopnjo neodvisnosti. V skladu s tem Mestna občina Slovenj Gradec vsako leto razpiše socialno varstveni razpis, na katerega se lahko prijavijo tudi invalidske organizacije, ki delujejo v naši občini in si tako v skladu s potrjenim točkovnim sistemom pridobijo majhen del sredstev tudi za rehabilitacijske programe.

Na primarni zdravstveni ravni pa se rehabilitacijski programi izvajajo v okviru fizioterapije. Tudi ta po besedah uporabnikov deluje dokaj neučinkovito, saj enako kot pri ostalem zdravstvu problem predstavljajo dolge čakalne dobe, ki jih bo v prihodnje potrebno odpraviti.

2.4. Strokovno-podporne storitve:

Strokovne programe, namenjene invalidom, v občini izvaja kar nekaj izvajalcev.

Prvi je tukaj Center za socialno delo, ki s svojo strokovno podporo v skladu z zakonom nudi invalidom različne vrste pomoči. Temeljno izhodišče politike socialnega varstva je namreč, da je naloga države, pa tudi lokalne skupnosti predvsem zagotavljati takšne razmere, ki bodo posameznikom v družinskem, delovnem in bivalnem okolju omogočali ustvarjalno sodelovanje in uresničevanje njihovih razvojnih možnosti, da bodo s svojo dejavnostjo dosegali tako raven kakovosti življenja, ki bo primerljiva z drugimi v okolju in bo ustrezala merilom človeškega dostojanstva. Kadar si posamezniki (v našem primeru invalidi) in njihove družine zaradi različnih razlogov socialne varnosti in blagostanja ne morejo zagotoviti sami, so upravičeni do določenih pravic iz socialnega varstva. Center za socialno delo v okviru svojih pristojnosti (invalidom) za odpravljanje že obstoječih stisk in težav ponuja več vrst rešitev:

- svetovanje posamezniku, ki obsega storitev:
  - o prve socialne pomoči za opredelitev in določitev možnosti za rešitev težave in
  - o osebne pomoči pri ohranjanju in dopolnjevanju socialnih zmožnosti posameznika – upravičenec do teh storitev je vsakdo, ki na področju Republike Slovenije potrebuje pomoč;
- pomoč družini, ki v okviru delovanja centra za socialno delo zajema:
  - o pomoč za dom, ki obsega strokovna svetovanja družini za urejanje odnosov in funkcioniranje družine,
  - o napotitev posameznika do izvajalca pomoči družini na domu oziroma socialnega servisa;
- napotitev v institucionalno varstvo obsega vse oblike pomoči v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki. Namen takega varstva je, da se odrasli osebi ali otroku, ki varstvo potrebuje, nadomesti ali dopolni funkcija doma in lastne družine, in sicer predvsem z bivanjem, prehrano, varstvom in zdravstvenim varstvom; otrokom in mladostnikom je glede na njihove potrebe zagotovljena še vzgoja in priprava na življenje,

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

otrokom z motnjami v duševnem razvoju pa tudi usposabljanje, oskrba in vodenje. Institucionalno varstvo je organizirano v javnih socialno varstvenih zavodih in v drugih socialno varstvenih zavodih;

- napotitev posameznika v organizirano skrb z vodenjem in varstvom ter zaposlitvijo pod posebnimi pogoji odraslih telesno in duševno prizadetih ljudi, ki se izvaja v varstveno delovnih centrih;
- posameznik ima možnost uveljavljati tudi pravico do družinskega pomočnika, ki jo lahko uveljavljajo polnoletne osebe, ki potrebujejo pomoč pri opravljanju vseh osnovnih življenjskih potreb.

Zakon o socialnem varstvu določa, da imajo storitve naravo pravice, kar pomeni, da posameznik, ki potrebuje določeno storitev, lahko uveljavlja pravico do storitve po predvidenem postopku. Pravice do storitev se uveljavljajo po načelih enake dostopnosti in proste izbire oblik za vse upravičence pod pogoji, ki jih določa zakon in po načelih socialne pravičnosti.

Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec v okviru javne službe pomoči na domu invalidom nudi osebno asistenco na domu. Pomoč družini na domu prejema trenutno 14 oseb, od katerih so tri invalidne osebe, mlajše od 65 let. V povprečju izvaja Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec pri posamezniku dve uri pomoči dnevno, subvencionirana cena za uporabnika pa znaša 4,80 EUR.

Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije preko programa javnih del skrbi za to, da lahko imajo določene invalidske organizacije (OZARA, Sonček ipd.) zaposlenega človeka za opravljanje osebne asistencije, pomoči in družabništva. Prav tako sta tukaj tudi Rdeči križ ter Karitas, ki v okviru svoje humanitarne dejavnosti opravljata različne socialne programe, za katere velja, da so namenjeni invalidom.

Navkljub široki mreži strokovno-podpornih storitev za invalide pa je potrebno poudariti, da so invalidi v veliko primerih še vedno zelo neseznanjeni s svojimi pravicami. Z njihove strani je prišla tudi pobuda, da bi na ravni občine začela delovati neka neformalna institucija oziroma svetovalna pisarna, ki bi delovala po principu urada za bolnikove pravice, invalidom oziroma ostalim bolnikom oziroma občanom pa bi pomagala pri razreševanju marsikaterega problema.

2.5. Dostopnost:

Po oceni Društva invalidov Slovenj Gradec je v Mestni občini Slovenj Gradec v zadnjem času še kar dobro urejeno odpravljanje arhitekturnih ovir. Pri tem želimo poudariti, da rešitve niso namenjene zgolj invalidom, temveč tudi ostali populaciji (starejši, matere z otroškimi vozički, začasno poškodovani ipd.) in omogočajo večjo varnost in prehodnost objektov ter cestišč.

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

Glede odpravljanja arhitekturnih ovir je Mestna občina Slovenj Gradec naredila kar precej, saj je v vseh svojih projektih, ki so vsebovali rekonstrukcije ali novogradnje objektov upoštevala tudi potrebe invalidov. Tako lahko rečemo, da so bili v preteklih nekaj letih izpeljani naslednji pomembni projekti:

- izgradnja javnih WC-jev pri avtobusni postaji, ki so prilagojeni tudi invalidom,
- adaptacija kulturnega doma na način, da se lahko prireditelji udeležujejo tudi invalidi,
- izgradnja dvigala v Galerijo likovnih umetnosti in v Pokrajinski muzej Koroške,
- izgradnja mnogih klančin po mestu,
- ureditev nekaterih parkirnih prostorov za invalide ipd.

V zvezi z odpravo arhitekturnih ovir je župan Mestne občine Slovenj Gradec imenoval tudi posebno delovno skupino, ki je v letu 2007 že naredila popis dostopnosti javnih objektov v Mestni občini Slovenj Gradec:

N	OBJEKT	ARHITEKTONSKA OVIRA	UKREP
1.	Mestna občina Slovenj Gradec, Šolska ulica 5, Slovenj Gradec	- ni dvigala, dostop je samo v pritličje - zvonec je v pisarni P5, kar je neprimerno zaradi pogoste odsotnosti	- izgradnja dvigala - prestavitev zvonca na bolj primerno mesto
2.	Upravna enota Slovenj Gradec, Meškova ulica 21, Slovenj Gradec	- ni dvigala, dostop je samo v pritličje	- izgradnja dvigala
3.	Policijska postaja Slovenj Gradec, Francetova ulica 7, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom v zgradbo - ni parkirnega mesta za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - označitev parkirnega mesta oziroma ustrezen prometni znak
4.	Vhod v mestno pasažo	- dvignjen podest - vhodna vrata v vseh lokalih so preozka za invalide z vozički	- ureditev položne klančine - razširitev vhodnih vrat v lokale
5.	Komunalno podjetje Slovenj Gradec, Partizanska pot 12, Slovenj Gradec	- ni označbe parkirnega mesta za invalide - otežen dostop v objekt	- ustrezna označba parkirnega mesta - ureditev dostopa v objekt
6.	Center za socialno delo Slovenj Gradec, Ozka ulica 1, Slovenj Gradec	- stopnice v 1. nadstropje	- namestitev zvonca pri vhodu

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

7.	Kulturni dom Slovenj Gradec – Kino, Francetova cesta 5, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
8.	Hotel Slovenj Gradec, Glavni trg 43, Slovenj Gradec	- vhod možen samo iz zadnje strani - sanitarije niso prilagojene invalidom	- ureditev vhoda iz sprednje strani - ureditev sanitarij
9.	Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu, Kidričeva cesta 1, Slovenj Gradec	- ni označbe parkirnega mesta za invalide - ni klančine oziroma dvigala	- ustrezna označba parkirnega mesta - izgradnja klančine oziroma dvigala
10.	Društvo upokojencev Slovenj Gradec (HP VILI), Šolska ulica 10a, Slovenj Gradec	- prestrma klančina brez ograje	- narediti bolj položno klančino z ograjo
11.	Dom upokojencev, Šolska ulica 10a, Slovenj Gradec	- ni označbe parkirnega mesta za invalide - preozke ženske sanitarije	- ustrezna označba parkirnega mesta - razširitev ženskih sanitarij
12.	Pokopališče Slovenj Gradec (komunalno podjetje)	- ni označbe parkirnega mesta za invalide - sanitarije so preozke	- ustrezna označba parkirnega mesta - ureditev sanitarij
13.	Hotel Pohorje Slovenj Gradec	- ni označbe parkirnega mesta za invalide - sanitarije niso prilagojene invalidom	- ustrezna označba parkirnega mesta - ureditev sanitarij
14.	Župnijski urad Slovenj Gradec, Trg svobode 5, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine oziroma namestitve zvonca
15.	Mestna kavarna, Glavni trg 41, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - ozka vhodna vrata - sanitarije so v kleti	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhodnih vrat - ureditev ustreznih sanitarij v pritličju
16.	Glasbena šola Slovenj Gradec, Cankarjeva 2, Slovenj Gradec	- stopnice na hodniku	- ureditev ustrezne klančine

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

17.	Splošna bolnišnica Slovenj Gradec, Gosposvetska cesta 3, Slovenj Gradec	- samo dva parkirna mesta za invalide, ki pa sta vedno zasedena	- ureditev več parkirnih mest za invalide
18.	Športna hala Slovenj Gradec, Kopališka ulica 29, Slovenj Gradec	- ni označbe parkirnega prostora za invalide - stopnice pred vhodom	- ustrezna označba parkirnega mesta za invalide - ureditev klančine pred vhodom
19.	Zdravstveni dom Slovenj Gradec, Partizanska pot 16, Slovenj Gradec	- samo eno parkirno mesto za invalide, ki pa je večkrat zasedeno - sanitarije niso prilagojene invalidom - tretje nadstropje je nedostopno za invalide - zaklenjena vrata skozi reševalno postajo	- ureditev več parkirnih mest za invalide - ureditev ustreznih sanitarij za invalide - urediti dostop za invalide v tretje nadstropje - odpreti vrata skozi reševalno postajo
20.	Druga osnovna šola, Kopališka ulica 29, Slovenj Gradec	- ni označenega parkirnega prostora za invalide - stopnice pred vhodom	- ustrezna označba parkirnega mesta za invalide - ureditev klančine pred vhodom
21.	Prva osnovna šola, Šercerjeva ulica 7, Slovenj Gradec	- ni označenega parkirnega prostora za invalide - nizka stopnica pred vhodom - ni dvigala	- ustrezna označba parkirnega mesta za invalide - ureditev klančine pred vhodom - izgradnja dvigala
22.	Srednja lesarska šola Slovenj Gradec, Stari trg 304, Slovenj Gradec	- ni označenega parkirnega prostora za invalide - stopnice pred vhodom - ni dvigala	- ustrezna označba parkirnega mesta za invalide - ureditev klančine pred vhodom - izgradnja dvigala

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18

<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

23.	Zavarovalnica Slovenica, Francetova ulica 7, Slovenj Gradec	- ni označenega parkirnega prostora za invalide - stopnice pred vhodom	- ustrezna označba parkirnega mesta za invalide - ureditev klančine pred vhodom
24.	Biro servis Jeseničnik, Meškova ulica 24, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
25.	Fast food Jeromel, Francetova cesta 2, Slovenj Gradec	- oviran vhod v objekt - neprimerne sanitarije	- ureditev klančine pred vhodom - ureditev sanitarij
26.	Urarstvo Urica, Glavni trg 2-3, Slovenj Gradec	- oviran vhod v objekt	- ureditev klančine pred vhodom
27.	Trgovina Janja, Glavni trg , Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom	- ureditev klančine pred vhodom
28.	Cvetličarna Orhideja, Glavni trg 13, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
29.	Frizerstvo Maja, Glavni trg 13, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
30.	Trgovina Marjanca&Urarstvo Triller, Glavni trg 15, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
31.	Evro hit, prodaja kaset, Glavni trg 29, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev klančine
32.	Trgovina Metra, Trg Svobode 1, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
33.	Trgovina Black Jack, Glavni trg 36, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
34.	Foto Tabor, Meškova ulica 9, Slovenj Gradec	- stopnica na notranji strani vhoda	- ureditev ustrezne klančine
35.	Geodetske storitve Pušnik, Meškova ulica 12, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev klančine pred vhodom

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18

<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

36.	Šiviljstvo in trgovina Jelka, Meškova ulica , Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
37.	Geomeritve na avtobusni postaji, Pohorska cesta 15, Slovenj Gradec	- nemogoč dostop	- ureditev zvonca pri vhodu
38.	Marčič Boris, odvetnik, Meškova ulica 20, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
39.	Krem-Cafe bife, Meškova ulica , Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
40.	Cetin Persea, odvetnica, Francetova cesta 8, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine ali montaža zvonca pred vhodom
41.	Odvetništvo Kramljak, Francetova cesta 7, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine ali montaža zvonca pred vhodom
42.	Konečnik Joža, odvetnica, Francetova cesta 4, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine ali montaža zvonca pred vhodom
43.	Mlakar Janez, notar, Glavni trg 39, Slovenj Gradec	- notariat v I. nadstropju (stopnice)	- montaža zvonca pred vhodom
44.	Kozelj Tone, odvetnik, Glavni trg 39, Slovenj Gradec	- pisarna v I. nadstropju (stopnice)	- montaža zvonca pred vhodom
45.	Nejc City Sport, trgovina, Glavni trg 31, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
46.	Tomas sport, Glavni trg 33, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
47.	Trgovina Ježek, Glavni trg 39, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
48.	Koroški študentski servis, Glavni trg 29, Slovenj Gradec	- pisarna v I. nadstropju (stopnice)	- montaža zvonca pred vhodom

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18

<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

49.	Elektroservis Štumfel, Glavni trg 47, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
50.	Optika Aba, Glavni trg 47, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
51.	Optika Fortuna, Glavni trg , Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
52.	Jontes Fotokopirnica, Celjska cesta 1, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
53.	Čevljarstvo Feliks, Celjska cesta 1, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
54.	A3 Contal, Celjska cesta 1, Slovenj Gradec	- stopnice (navzdol) pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine iz zadnje strani
55.	Drogerie markt, Glavni trg 44, Slovenj Gradec	- zelo strma klančina pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
56.	Stoma center, Glavni trg 38, Slovenj Gradec	- stopnice znotraj in zunaj	- ureditev ustrezne klančine znotraj in zunaj
57.	Ecco trgovina, Glavni trg 26, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
58.	Kozmetični salon, Glavni trg 28, Slovenj Gradec	- stopnice znotraj lokala	- ureditev ustrezne klančine
59.	Medičar in svečar, Glavni trg 34, Slovenj Gradec	- stopnice znotraj lokala	- ureditev ustrezne klančine
60.	Zlatarstvo Pečnik, Glavni trg 12, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
61.	Mana trgovina, Glavni trg , Slovenj Gradec	- stopnice v I. nadstropje	- montaža zvonca pred vhodom
62.	Maja-Maja, Glavni trg , Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
63.	La Scarpa, Glavni trg , Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
64.	Čevljarstvo Levovnik, Šolska ulica 3, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

65.	Nepremičninska agencija Handanovič, Šolska ulica 2, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
66.	Koroška hranilnica, Celjska cesta 7, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
67.	Donum trgovina, Celjska cesta 5, Slovenj Gradec	- stopnice pred vhodom - preozek vhod za invalide	- ureditev klančine pred vhodom - razširitev vhoda
68.	Paradoks, kemična čistilnica in pralnica, Glavni trg 46, Slovenj Gradec	- stopnice navzdol pred vhodom	- montaža zvonca na vrhu stopnic
69.	Nama – Banka Koper, Podgorska cesta 2, Slovenj Gradec	- zelo strma klančina pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine - če bo v stavbi ponovno zaživela trgovska dejavnost, obvezna izgradnja dvigala
70.	Frizerstvo Kristl, Podgorska cesta, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
71.	Slovenska postelja, trgovina, Glavni trg 46, Slovenj Gradec	- stopnica pred vhodom	- ureditev ustrezne klančine
72.	PTC Katica, Ronkova ulica 4, Slovenj Gradec	- samo eno parkirno mesto za invalide, ki pa je slabo označeno - prometni znak za invalide je zaraščen za grmovje	- ureditev vsaj 2 ustreznih parkirnih mest za invalide - prometni znak za invalide prestaviti na vidno mesto
73.	Pa-gat Belevue, Legen 146e, Slovenj Gradec	- sanitarije so v kletnih prostorih	- ureditev ustreznih sanitarij tudi za invalide na vozičku

Prav tako je bil v letu 2007 narejen tudi popis dostopnosti javnih poti na področju Mestne občine Slovenj Gradec:

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

- od gostišča Murko do križišča z obvoznico:

Z izgradnjo novega nakupovalnega središča bi se moralo na tej relaciji urediti pločnik, saj ga sedaj ni, kjer pa je, pa ni ustreznih klančin za dostop z vozičkom. Začasno bi zadostovalo tudi, da se z barvnimi oznakami označi levo stran cestišča kot cono za pešce in kolesarje. Posebno pozornost je potrebno posvetiti tudi spoju med površino pločnika in mostu.

- od križišča pri bivši piceriji Kompas do semaforja pri Kulturnem domu:

Na tej relaciji bi bilo potrebno urediti klančine za dostop oziroma sestop iz pločnikov.

- Glavni trg od križišča pri Telekomu do križišča s celjsko cesto:

Pri Probanki (Zavarovalnici Grawe) kljub nedavni obnovi ni bila urejena klančina oziroma je bil narejen zob, kar pa je za gibalno ovirane invalide zelo neprimerno.

- križišče Celjska cesta, Podgorska cesta in Glavni trg:

V kolikor je klančina ali mogoč dostop na pločnik na eni strani križišča, na drugi strani temu ni tako (primer: pri trgovini Drogerie Markt je klančina pri parkirišču oziroma semaforju, pred trgovino Slovenska postelja pa je ni).

- relacija od križišča »pri bivši Nami« do odcepa za Podgorje:

Vse klančine so izpeljane z asfaltom, pri čemer je mogoče pravih 80%, ostale bi bilo potrebno popraviti in njihov naklon prilagoditi invalidom.

- pešpot in kolesarska steza do odcepa za Raduše:

Povsod na tej relaciji so zobovi, ki so za invalide neprimerni.

- trgovina Zadruga Stari trg:

Pri trgovini Zadruga je zelo nepregledno križišče, saj manjka ogledalo za preglednost ob vstopu v križišče; predlaga se, da semafor deluje stalno, saj se pogosto zgodi, da ga kdo spregleda.

- relacija Pod gradom do križišča pri Javnem komunalnem podjetju Slovenj Gradec:

Pri prehodu (mostu) čez Suhodolnico je potrebno urediti ustrezne klančine, prav tako so slabo izvedene klančine pri odcepih za Vorančev trg in Gosposvetsko cesto in bi jih bilo potrebno ustrezno popraviti. Med PC Garaža in pešpotjo je slabo izveden pločnik, pri odcepu za Štibuh pa klančin sploh ni.

- relacija od križišča pri Javnem komunalnem podjetju Slovenj Gradec do Ronkove ceste:

Na tem odseku so neprimerne klančine za invalide ter zobovi, ki bi jih bilo potrebno odpraviti.

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

- relacija od Ronkove ulice do obvoznice:

Na tem odseku so neprimerne klančine za invalide ter zobovi, ki bi jih bilo potrebno odpraviti.

- Trg Svobode:

V trikotniku med trgovino Black Jack in Foto Tabor parkirajo avtomobili, tako, da kljub ustrezni označbi prehod tukaj ni možen (predlog: pred cvetličnimi koriti in zapioro pred cerkvijo bi bilo potrebno prepovedati parkirati!).

- Gosposvetska cesta:

Tukaj ni urejenih klančin, parkirišče pred bolnišnico ni urejeno za invalide, na pločniku pred srednjo šolo pa se kljub opozorilom in kaznim ne prekine parkiranje. Ena stran cestišča nima urejenega pločnika oziroma roba ceste, križišče pri cerkvi pa bi moralo biti označeno kot prehod za pešce.

- relacija S8 in Ronkova cesta:

Za skoraj celotni S8 velja, da ni urejenih klančin za dostop oziroma sestop iz pločnika. Ronkova ulica se sicer urejuje, je pa kričeč primer, ko se omogoči dostop oziroma sestop iz pločnika samo na eni strani pločnika, na drugi pa ne. Tudi stik med mostom in pločnikom je urejen samo iz ene strani, iz druge pa ne.

- Štibuh:

Tukaj je naklon pločnikov za invalide na vozičkih prevelik, dosti je tudi neprimernih klančin in zobov.

Na področju odprave arhitekturnih ovir je torej v prihodnje potrebno narediti naslednje stvari:

- pri obstoječih gradnjah in objektih bo Mestna občina Slovenj Gradec skupaj z upravljalci objektov skušala prednostno odpraviti grajene ovire;
- pri novogradnjah bo mestna občina Slovenj Gradec dosledno upoštevala zakon o graditvi objektov in pravilnika o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavbah ter Slovenskega standarda za gradnjo objektov;
- v prihodnje bo potrebno sistematično urediti ustrezne vertikalne in horizontalne ureditve parkirnih prostorov za invalide);
- dostop, vstop in uporabo novih, predvsem pa starejših objektov je potrebno prilagoditi za potrebe gibalno oviranih invalidov, še posebej, če so v njih sedeži javnih zavodov in ustanov in tako omogočiti trajnostno mobilnost za najbolj ranljive družbene skupine;
- na vse javne objekte, katerih notranji prostori niso dostopni z invalidskim vozičkom in nimajo receptorja, je potrebno namestiti ustrezne klicne naprave in zagotoviti ustrezen

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

- dostop, vstop in uporabo javnega objekta brez grajenih in komunikacijskih ovir;
- potrebno je prilagoditi višino bankomatov in javnih telefonskih govornic invalidom na vozičkih;
  - na čim več semaforjih je potrebno namestiti zvočni signal za slepe in slabovidne. Upoštevana bo prioriteta, ki jo bodo predlagali uporabniki sami (omogočiti dostop do ožjega mestnega središča);
  - urediti je potrebno reliefne talne označbe pred prehodi za pešce za slepe uporabnike okolja;
  - namestiti je potrebno induktivne zanke v javne prostore glede na izražene potrebe naglušnih invalidom oziroma jim omogočiti uporabo tolmača;
  - psu vodiču bi bilo potrebno omogočiti vstop v javne objekte;
- V kolikor se bodo s časom pojavile nove ugotovljene ovire, se bodo le-te reševale in odpravljale postopoma glede na potrebe uporabnikov in finančne zmožnosti.

2.6. Izobraževanje:

Tretja osnovna šola Slovenj Gradec je javni zavod, ki je namenjen izobraževanju otrok s posebnimi potrebami. Med otroke s posebnimi potrebami ne štejemo samo otrok, ki so gibalno ovirani, temveč tudi otroke, ki imajo posebne potrebe zaradi senzornih in drugih primanjkljajev: slepe in slabovidne, gluhe in naglušne, otroke z motnjo v razvoju, dolgotrajno bolne, otroke s kombiniranimi motnjami ipd. Predvsem gibalno ovirani otroci so zadnje čase pogosto integrirani v programe rednega izobraževanja, pri čemer ima zelo pomembno vlogo že vrtec. Invalidni otroci se vključujejo v isto šolo oziroma vrtec predvsem zato, ker imajo vso pravico do sobivanja z neinvalidnimi otroki, pri tem pa se lahko pripravijo tudi na življenje v skupnosti različnih ljudi. Največji problem v »normalnih« osnovnih šolah predstavlja dostopnost, saj v njih ni urejenih klančin ob vhodu v šolo oziroma dvigal v šoli sami. Poleg tega pa so invalidi oziroma njihovi predstavniki opozorili na pomanjkanje strokovnega kadra, ki bi se lahko kvalitetno ukvarjal z izobraževanjem otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. V Mestni občini Slovenj Gradec imamo tudi Varstveno delovni center Legen, v katerega se lahko vključujejo otroci s posebnimi potrebami takrat, ko dopolnijo osemnajst let starosti oziroma zaključijo druge redne oblike izobraževanja.

2.7. Zaposlovanje oziroma pravica do dela:

V upravni enoti Slovenj Gradec je bilo na dan 31.08.2007 na Zavodu RS za zaposlovanje prijavljenih 489 brezposelnih oseb, od tega 148 invalidov, kar predstavlja tretjino celotne brezposelne populacije. Razvrščamo jih v tri kategorije invalidnosti:

- večino invalidov predstavljajo delovni invalidi, ki so si invalidnost pridobili v času, ko so bili še aktivno vključeni v delovno razmerje,
- naslednjo veliko skupino invalidov predstavljajo kategorizirani mladostniki, za katere velja,

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

da so zaradi svoje invalidnosti drugačni od ostalih mladostnikov in zaradi tega tudi močno ovirani v svojem življenju,

- invalidi po Zakonu o zaposlovanju in poklicni rehabilitaciji.

Starostna struktura invalidnih oseb je tako naslednja:

- 41% invalidov je starejša od 50 let,

- 35% invalidov je stara med 40 in 50 leti,

- 24% invalidov je mlajša od 40 let, pri čemer je 1% invalidov je mlajših od 26 let.

Država za zaposlovanje invalidov vsako leto namenja kar precej finančnih vzpodbud. Invalidi se lahko vključujejo v programe aktivne politike zaposlovanja, v preteklem letu pa se je docela uveljavil tudi Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki predvideva naslednje možne rešitve za zaposlovanje invalidov:

- pridobitev statusa invalida;
- zaposlitveno rehabilitacijo (pravico, merila, storitve, denarne prejemke, izvajanje poklicne rehabilitacije);
- postopek za pridobitev statusa invalida in pravice do zaposlitvene rehabilitacije;
- zaposlovanje invalidov;
- kvotni sistem zaposlovanja invalidov (podrobneje ga določa Uredba o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov);
- vzpodbude za zaposlovanje invalidov;
- sklad za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov;

Zaradi uvedbe kvotnega sistema zaposlovanja invalidov se je njihova zaposljivost nekoliko povečala, saj zakon predvideva subvencijo plač invalidom, plačilo stroškov prilagoditve delovnih mest, oprostitev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaposlenih invalidov, nagrade za preseganje kvot ipd.

V procesu zaposlovanja na Zavodu RS za zaposlovanja vsakega invalida obravnavajo individualno, kar pomeni, da se za vsakega posameznika dogovarjajo, pogovarjajo, pa tudi pogajajo ločeno.

V letu 2007 je Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje na področju Mestne občine Slovenj Gradec prvič organiziral tudi zaposlitveni sejem. Zaposlitveni sejmi so v svetu že uveljavljen način komunikacije med delodajalci in iskalci zaposlitve, saj je namen zaposlitvenih sejmov omogočiti neposredno povezavo med delodajalci in iskalci zaposlitve - brezposelnimi, tistimi, ki želijo menjati zaposlitev ter dijaki in študenti, ki zaključujejo izobraževanje in želijo dobiti čim več informacij o delodajalcih. Zaposlitveni sejmi so torej odlična priložnost tako za delodajalce, ki neposredno ponudijo delovna mesta, se поблиže seznanijo z iskalci zaposlitve in pridobijo nove sodelavce, kot tudi za iskalce zaposlitve, ki lahko pridobijo veliko informacij o zaposlitvenih možnostih in se osebno predstavijo delodajalcem. Končni cilj obojih pa je seveda zaposlitev.

Na področju občine imamo tudi tri invalidska podjetja (GG Inpo d.o.o., Ipsima s.p. ter Tomis podjetje), ki so namenjena prvenstveno zaposlovanju delavcev invalidov.

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

2.8. Materialna varnost invalidov:

Država mora poskrbeti za socialno zaščito in zagotovitev minimalnega dohodka vseh oseb, ne samo invalidov, zato razvija različne sisteme socialne zaščite, ki spodbujajo dostop do zaposlitve in na ta način predstavljajo vključenost kot vrednoto. V Mestni občini Slovenj Gradec za materialno varnost invalidov tako skrbijo:

- Center za socialno delo z rednimi in izrednimi denarnimi socialnimi pomočmi,
- Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije z nadomestili za čas čakanja na delo,
- Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec z dodeljevanjem občinskih enkratnih denarnih pomoči,
- Rdeči križ z različnimi pomočmi v denarni in funkcionalni obliki,
- Karitas z različnimi pomočmi v denarni in funkcionalni obliki,
- Ostale humanitarne organizacije na področju občine v različnih oblikah.

2.9. Vzpodbujanje družinskega življenja in osebne integritete:

Občina v povezavi z izvajalci strokovno podpornih storitev in programov vzpodbuja družinsko življenje invalidov, kar prispeva k večji kakovosti njihovega življenja. Vsakega invalida poskuša obravnavati kot posameznika in ga s tem polnopravno vključevati v vse vidike družbenega življenja. Poudarja pravice posameznika občana in ne obravnava invalidov kot objektov, pri čemer upošteva dostojanstvo vsakega posameznika posebej. S tem ustvarja možnosti za aktivno vključevanje invalidov v različne vidike družbenega življenja.

2.10. Kultura:

Iz programov, ki jih invalidske organizacije vsako leto prijavljajo na občinski socialno varstveni razpis, je razvidno, da v okviru vsakega društva aktivno deluje tudi kulturna sekcija. Invalidi tako po eni strani ustvarjajo sami, po drugi strani pa se udeležujejo različnih kulturnih prireditev v občini. Ob obnovi Kulturnega doma v Slovenj Gradcu je občina prisluhnila potrebam in željam invalidov, tako, da se sedaj lahko tudi ti udeležujejo različnih predstav, ki se jih prej niso mogli, prav tako pa je občina v lanskem letu izgradila dvigalo, ki omogoča invalidom kulturno udeleževanje znotraj Galerije likovnih umetnosti ter Koroškega pokrajinskega muzeja v Slovenj Gradcu. Tudi v prihodnje bomo invalide spodbujali k udeleževanju v različnih kulturnih dejavnostih, temu pa bomo poskušali prilagoditi tudi prostore za izvajanje teh dejavnosti, ki naj bi bili »prijazni« invalidom.

2.11. Šport:

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
http://www.slovenj-gradec.si; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

Invalidi na področju Mestne občine Slovenj Gradec se lahko neovirano športno udeležujejo v Športni hali Slovenj Gradec, za katero velja, da jim je tudi ustrezno prilagojena glede dostopnosti. Ostali športni objekti v občini so invalidom bodisi nedostopni ali dostopni le deloma.

Občina pa iz svojega proračuna vsako leto na podlagi javnega razpisa za sofinanciranje programov na področju športa sofinancira tiste izvajalce športnih programov, ki so namenjeni invalidom.

2.12. Verske aktivnosti:

V občini je relativno dobro poskrbljeno za odstranitev arhitektonskih ovir pri verskih objektih, izjema je le dostop do župnišča, ki predstavlja za invalide veliko oviro.

Po načrtih slovenjgraškega župnika naj bi v letu 2008 v cerkvi zgradili klančino ter induktivno zanko za gluhe in naglušne, prav tako pa imajo namen v župnišču zgraditi tudi sanitarije, prilagojene invalidom.

2.13. Informiranje javnosti o vseh vprašanih življenja invalidov in ocenjevanje položaja in potreb invalidov:

Informiranje poteka preko

- lokalne TV,
- drugih lokalnih medijev (radio, časopis),
- zloženk,
- biltenov in
- spletne strani Mestne občine Slovenj Gradec.

2.14. Vključevanje invalidov v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva:

V Mestni občini Slovenj Gradec se invalidi prav tako kot vsi ostali občani lahko vključujejo v oblikovanje politike in načrtovanje invalidskega varstva preko svojih predstavnikov (svetnikov) skozi javno obravnavo predlogov dokumentov občine, ki potekajo na sejah občinskega sveta.

Prav tako lahko svoje predloge uveljavljajo tudi na ravni krajevne oziroma četrtne skupnosti, na ravni društev in drugih organizacij.

Mestna občina Slovenj Gradec bo imenovala tudi komisijo s predstavniki invalidskih in drugih organizacij ter občine, ki bo povezovala in usklajevala delo vseh in s tem omogočala učinkovit in celovit vpliv na načrtovanje invalidskega varstva v občini.

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

2.15. Akti v občini, ki urejajo vprašanja za uresničitev invalidovih pravic:

V Statutu Mestne občine Slovenj Gradec je opredeljeno, da občina pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele tako, da:

- spremlja stanje na tem področju,
- pristojnim organom in institucijam predlaga določene ukrepe na tem področju,
- sodeluje s centrom za socialno delo, javnimi zavodi in drugimi pristojnimi organi in institucijami,
- zagotavlja javno mrežo gimnazij, srednjih, poklicnih in višjih šol na svojem področju.

2.16. Financiranje programov za invalide:

Mestna občina Slovenj Gradec vsako leto v okviru svojega proračuna načrtuje tudi sredstva za sofinanciranje programov s področja socialnega varstva, na katerega se lahko prijavijo vse invalidske organizacije, ki delujejo na področju občine.

Prav tako pa občina vsako leto del svojih sredstev iz proračuna nameni odpravi arhitektonskih ovir z namenom odpravljanja grajenih in komunikacijskih ovir, za katere velja, da onemogočajo ali otežujejo neodvisno življenje invalidov.

2.17. Vpogled občine v delovanje posameznih izvajalcev na področju invalidskega varstva na ravni občine:

Mestna občina Slovenj Gradec se srečuje z izvajalci na področju invalidskega varstva predvsem pri reševanju vsakodnevnih problemov iz življenja in dela invalidov. Prav tako pa Mestna občina Slovenj Gradec budno spremlja delovanje izvajalcev na osnovi predloženih letnih poročil o realizaciji programov iz socialno varstvenega razpisa.

2.18. Podpiranje delovanje invalidskih organizacij na ravni občine:

Mestna občina Slovenj Gradec invalide materialno podpira v okviru proračunskih sredstev, ki so namenjeni invalidom, vsebinsko podporo pa jim nudijo strokovne službe, ki se ukvarjajo z invalidsko problematiko.

2.19. Usposabljanje strokovnega kadra:

Usposabljanje strokovnega kadra za delo z invalidi poteka v vsaki posamezni organizaciji posebej v skladu z njenim finančnim načrtom in dejavnostjo, ki jo opravlja. Tako invalidi, kakor tudi zaposleni sami so mnenja, da je teh izobraževanj premalo ter da bi bilo potrebnega

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

več praktičnega dela na tem področju.

2.20. Spremljanje in ugotavljanje učinkov sprejetih ukrepov za invalide:

Mestna občina Slovenj Gradec spremlja učinke sprejetih ukrepov ter programov dvakrat letno in sicer po preteku prve polovice leta ter ob koncu leta. Ugotovitve so osnova za pripravo ukrepov za prihodnje leto.

V prihodnje se bo v okviru delovanja občinskega sveta formirala tudi posebna delovna skupina, ki bo delovala kot posvetovalno telo župana oziroma občinskega sveta. Njena naloga bo predvsem spremljati stanje na področju invalidske problematike in dajati pobude za odpravo tistih vprašanj, ki bodo v nekem trenutku ključna za rešitev invalidske problematike.

2.21. Mednarodno sodelovanje:

Mestna občina Slovenj Gradec je pobratena z naslednjimi mesti po Evropi: Češkimi Krumlovom (Češka), Vocklaubruckom (Avstrija) in Hauzenbergom (Nemčija). Z vsemi sodelujemo tudi v smislu obravnavanja invalidske problematike in si medsebojno izmenjujemo izkušnje. Predvidevamo, da bo tako tudi v prihodnje ter da bo to naše sodelovanje, ki sedaj poteka na letni ravni, preraslo v vsakodnevno povezovanje in izmenjavanje izkušenj na področju invalidskega varstva.

MESTNA OBČINA SLOVENJ GRADEC

Šolska ulica 5, 2380 Slovenj Gradec, tel.: +386 (02) 88-121-10, fax: +386 (02) 88 -121-18
<http://www.slovenj-gradec.si>; e-mail: info@slovenj-gradec.si

Urad župana

3. ZAKLJUČEK:

Z Analizo položaja invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec je želela Komisija za pripravo analize o položaju invalidov v Mestni občini Slovenj Gradec in pripravi konkretnega akcijskega načrta seznaniti svetnike Občinskega sveta Mestne občine Slovenj Gradec s problematiko, s katero se invalidi srečujejo v svojem vsakdanjem življenju.

Mestna občina Slovenj Gradec bo v letu 2008 kandidirala na razpis za pridobitev listine »Občina po meri invalidov«, ki ga vsako leto razpisuje Zveza delovnih invalidov Slovenije. Projekt »Občina po meri invalidov« je Zveza delovnih invalidov Slovenije namreč oblikovala z namenom, da bi še v večji meri vzpodbudila lokalne skupnosti k načrtnim in trajnim aktivnostim za doseganje večje kvalitete življenja invalidov v njihovem okolju, za socialno vključenost invalidov in njihovo sodelovanje v družbenem življenju kraja.

Gre za zelo zahteven projekt, ki občino kot lokalno skupnost na nek način vzpodbuja k temu, da se na svoj način odziva na potrebe in interese vseh občanov, torej tudi tistih s tako imenovanimi posebnimi potrebami; ki v skrbi za čimbolj kvalitetno skupno življenje upošteva različnost njihovih potreb in možnosti, ki povezuje dejavnost in odgovornost različnih javnih služb v občini in ki daje civilni družbi možnost, da uveljavi svojo vlogo in aktivira svoje člane, torej tudi invalide.

Posledica omenjene analize bo tako izdelan jasen in konkreten akcijski načrt, ki bo v času delovanja župana oziroma občinskega sveta opredeljeval cilje in naloge, roke, odgovorne nosilce nalog in prioritete naloge na področju invalidskega varstva v Mestni občini Slovenj Gradec.

